

9. B (katjusa.rucigaj@guest.arnes.si)

Dragi devetošolci!

April se počasi bliža koncu in pred vrati so že krajše počitnice, do takrat pa boste še malce natrenirali svoje male sive celice.

Ta teden boste zaključili z utrjevanjem znanja o besednih vrstah. Od polnopomenskih besednih vrst vam je ostal le še prislov, od nepolnopomenskih besednih vrst pa veznik, predlog, členek in medmet. Vse to ste že obravnavali. Na koncu vas čaka vaja za nacionalno preverjanje znanja: preverili boste svoje znanje o neumetnostnih besedilih/jeziku (besednih vrstah) ter umetnostnih besedilih/književnosti. Po obeh preizkusih boste ugotavljali, kako ste zadovoljni s svojim znanjem. Prosim, da mi svoje ugotovitve/rezultate obeh PZ obvezno pošljete po e-pošti ali v Lo.Polis. Če česar koli ne razumete, se mi oglasite z vprašanji.

Ne pozabite: vse, kar sem z **modro barvo** dopisala k razlagam/vajam/rešitvam, je potrebno prepisati ali nalepiti v zvezek k ustrezni učni vsebini, saj je pomembno. Rešitve vseh nalog pa tako kot vedno najdete na koncu te priloge.

Redno se mi oglašajte, kako vam gre, in upam, da se čim prej vidimo. Veliko uspeha pri obeh preizkusih znanja!

Vaša učiteljica Katjuša

NAVODILA ZA DELO OD 20. DO 24. 4. 2020

● Utrdili boste svoje znanje o **prislovu** (razlaga/ponovitev, zapis v zvezek, vaje in rešitve vaj, ki jih najdete na koncu priloge).

Najprej v zvezek **zapišite naslov PRISLOV** in si razlago zapišite ali prilepite v zvezek (kar je označeno z modro):

PRISLOV

1.) **Prislov** je **besedna vrsta**, ki natančneje določa glagol glede na različne okoliščine (kraj, čas, način, vzrok). Te okoliščine moramo izraziti le z eno besedo.

2.) Glede na te štiri okoliščine poznamo 4 vrste prislovov:

a) KRAJEVNI PRISLOV

Vprašalnica: **Kje/kam/kod?** + glagol

Kje riše? **Doma** riše. (treba je odgovoriti z eno besedo)

(Pazi, ni prislov: Kje riše? Riše *v sobi*. v = predlog, sobi = samostalnik)

b) ČASOVNI PRISLOV

Vprašalnica: **Kdaj?** + glagol

Kdaj riše? **Zvečer** riše. (treba je odgovoriti z eno besedo)

(Pazi, ni prislov: Kdaj riše? Riše *ob torkih*. ob = predlog, torkih = samostalnik)

c) NAČINOVNI PRISLOV

Vprašalnica: **Kako?** + glagol

Kako riše? **Lepo** riše. (treba je odgovoriti z eno besedo)

(Pazi, ni prislov: Kako riše? Riše *kot slikar*. kot = veznik, slikar = samostalnik)

č) VZROČNI PRISLOV

Vprašalnica: **Zakaj?** + glagol

Zakaj riše? **Zato** riše. (treba je odgovoriti z eno besedo)

(Pazi, ni prislov: Zakaj riše? Riše *zaradi veselja*. zaradi = predlog, veselja = samostalnik)

3.) PAZI:

● Prislov je BESEDNA VRSTA (torej vedno le ENA beseda). Ne zamenjaj ga s prislovnimi določili. Prislovna določila kraja, časa, načina in vzroka so STAVČNI ČLENI (lahko so IZ VEČ besed).

● **PONOVI RAZLIKO:**

→ **BESEDNE VRSTE** (zanima nas vsaka beseda posebej, samostojna/neodvisna od drugih besed):

- **polnopomenske** bes. vrste: **samostalnik, pridevnik, glagol, prislov, zaimki, števniki,**
- **nepolnopomenske** bes. vrste: **veznik, predlog, členek, medmet.**

→ **STAVČNI ČLENI** (zanimajo nas besede v odnosu do ostalih besed v stavku (zbranih okrog osebne glagolske oblike/povedka)); stavčni členi so: **povedek; osebek; prislovno določilo kraja, časa, načina, vzroka; predmet.** Stavčne člene iščemo, če nas zanima vloga besed v stavku.

- Ponovili boste tudi svoje znanje o **vezniku, predlogu, členku in medmetu** (razlaga/ponovitev, zapis v zvezek, vaje in rešitve vaj, ki jih najdete na koncu priloge).
Najprej v zvezek **zapišite naslov NEPOLNOPOMENSKE BESEDNE VRSTE** in si razlago zapišite ali prilepite v zvezek (kar je označeno z modro):

NEPOLNOPOMENSKE BESEDNE VRSTE: VEZNIK, PREDLOG, ČLENEK, MEDMET

1.) VEZNIK je besedna vrsta, ki povezuje besede, besedne zveze ali stavke (kruh **in** mleko **ter** sok; moja starejša sestra **in** njen fant; **Ker** sem padel, imam rano na nogi.).

- Večina veznikov je iz ene besede (in, pa, če, ko, ampak, toda, zato, čeprav ...), nekateri pa so iz več besed (medtem ko, kljub temu da, potem ko ...).

- Pred nekaterimi vezniki pišemo vejico, pred drugimi pa ne, npr.:

- pred **IN, PA, TER** (večinoma) **ni vejice,**
- pred **ČE, DA, KO, KER, ZATO, ČEPRAV, AMPAK, TODA ... je vejica.**

PAZI:

- Kadar imamo veznik iz več besed, se vejica piše le pred prvo besedo (npr.: Prišel je na obisk, **kljub temu da** ni bil povabljen.)

- Včasih v vlogi vezniške besede nastopa beseda, ki ni veznik, ampak neka druga besedna vrsta, na primer vprašalni ali oziralni zaimek (KI, KDOR, KOLIKOR, KAR, KJE ...).

2.) PREDLOG je besedna vrsta, ki izraža neko razmerje (krajevno, časovno, vzročno, načinovno ali katero drugo medsebojno razmerje). Stoji pred samostalnikom/pridevnikom/ zaimkom in mu določa sklon (npr. proti hiši, s hišo).

- Predlogi so: **od, do, iz, brez, izza, okoli/okrog, zaradi, h/k, proti, na, v, pod, nad, pred, za, med, pri, ob, o, s/z ...**

- Pazi na dvojice predlogov: **na – s/z** (grem NA morje, pridem Z morja); **v – iz** (dam V predal, vzamem IZ predala).

3.) ČLENEK je besedna vrsta, s katero izražamo svoje mnenje/sodbo ali prepričanje.

- Členki so: **šele, že, še, tudi, celo, le, samo, zlasti, predvsem, mogoče, baje, morda, res, verjetno ...**

4.) MEDMET je besedna vrsta, s katero izražamo svoje razpoloženje/občutke, kaj posnemamo ali pa ukazujemo.

- Medmeti so: **joj, uf, vau, fuj, haha, hej; mijav, hovhoh, čiv čiv, brenk, čof, pljusk, tok tok, cin cin; pst, ššt ...**

- V nadaljevanju priloge boste našli **UČNI LIST** z vajami o **PRISLOVU, VEZNIKU, PREDLOGU, ČLENKU in MEDMETU**. Najprej se lotite vaj (in natančno preverite rešitve svojih odgovorov).

- Na koncu rešite še **dve preverjanji znanja**: eno **iz jezika (neumetnostno besedilo in besedne vrste)** in eno **iz književnosti (umetnostno besedilo/književnost)**. Obvezno »ocenite«, **kako ste zadovoljni s svojim znanjem** (s pomočjo samoocenjevanja, ki ga najdete na koncu obeh preizkusov), **in mi pošljite rezultat**. Veliko uspeha!
-

VAJE – PRISLOV

1. Podčrtaj prislove, nato pa jih razvrsti na ustrezno črto.

Odšli so domov. Nemirno je hodil po hodniku, a se je na koncu le umiril. Pogosto se srečujeva z bivšimi sošolci. Peter je prijazno pozdravil starejšo gospo. Skrivoma je pogledoval k lepi sošolki. Ponoči smo odrinili na morje, da bi bili tam pravočasno. Stopil je pred avto, da bi tako ustavil besnega voznika. Ob šestih sem zmenjen s pomembno gospo. Vedno mi govori, naj se vedem bolj normalno. V garaži bo nocoj imel vaje s svojo glasbeno skupino. Lani sem na počitnicah spoznal lepo Mihovo sestrično, ki je lepo risala. Pridi dol, da mi boš pomagal natančno postaviti novo posteljo. Nikjer ne najdem ključev. Pojutrišnjem te pokličem. Takoj mi vrni uro! Notri pleskajo. Hodil je po hribu navzgor. Vnaprej se ti zahvaljujem. Zelo te bom pogrešal. Ne hodi daleč. Potem ti bom vse oprostil.

krajevni:

časovni:

načinovni:

2. Glagole dopolni s po dvema prislovoma. Pazi, prislov je ena beseda.

_____ hodi, _____ jé, _____ bo zidal,
_____ je kuhal, _____ bom spal, _____ gledam,
_____ si povedal, _____ pišeš, _____ prepevaš

3. V povedih podčrtaj prislove in jih določi, tako da nad njih zapišeš vrsto.

(legenda: K = krajevni, Č = časovni, N = načinovni, V = vzročni prislov)

Časopis beremo doma, ne na ulici. Danes ima mama rojstni dan. Ko pridejo gostje, je naša dolžnost, da jih sprejmemo prijazno. Domov se vrni zgodaj. Govori razločneje. Pot nam je dobro znana. Bil je lepo počesan in nosil je svežo srajco. Dobro si zapomni, kar sem ti povedal. Si me zato tako grdo pogledal? Nenadoma je zaslišal vrisk. Ne telefoniraj zgodaj zjutraj, ker ljudje še spijo. Tomaž zdaj piše lepše.

4. Besedne zveze izrazi s sopomenskimi prislovi (z eno besedo).

ko je pomlad - _____, na tem mestu - _____, ko sem šel mimo - _____,
včeraj zvečer - _____, na lep način - _____, ne da bi hotel - _____,
na hrupen način - _____, ko je dan - _____, ko je zima - _____

5. V dvojicah povedi podčrtaj prislov, pridevnik pa prečrtaj. Pazi: po pridevniku se vprašaš KAKŠEN/KAKŠNO (kateri/čigav), po prislovu pa KAKO.

Dobro ga poznam. Spekel je dobro torto. – Prinesel mu je lepo darilo. Lepo se obnašaj v šoli. – Na cesti je zagledal jezno žensko. Jezno se je obrnil stran. – Težko ga že pričakujemo. Njegovo breme je bilo težko. – Splezal je visoko v drevo. Na vrtu je visoko drevo. – Maša ima kratko pričesko. Frizer jo kratko postrige. – Izrekel je grdo besedo. Grdo ga je pogledal izpod obrvi. – Smešno je plesal v kotu. Povedal je smešno zgodbo.

6. Na dane vprašalnice odgovarjaj s primernimi prislovi. Pazi: prislov je le ENA beseda.

a) KAM?

ven, _____

b) KJE?

zunaj, _____

c) KDAJ?

jutri, _____

č) KAKO?

jasno, _____

VAJE – VEZNIK, PREDLOG, ČLENEK, MEDMET

1. V besedilu z rdečo barvo obkroži vse veznike, z modro predloge, členke pa z zeleno.

Današnja eksplozija meteorita v ozračju in morebiten padec meteorita je po navedbah Agencije za okolje (Arso) zaznala tudi potresna opazovalnica Črešnjevec v občini Kostanjevica na Krki.

Tamkajšnji prebivalci so slišali bobnenje in pok, zato so se prestrašili.

Na družbenih omrežjih so zaokrožile fotografije, ki kažejo, da je dopoldne na visoki višini nad območjem med Slovenijo in Hrvaško eksplodiral meteorit. Padec meteorita se je po navedbah Arsa zgodil okrog 10.30. O tem se je govorilo še dolgo.

Če to doživiš, se ti zdi, da se ti je res zgodilo nekaj posebnega. Ker je tam postavljena Arsova opazovalnica, so bili ljudje hitro obveščeni. Čeprav je močno počilo, ljudi ni zajela panika.

2. V povedi dodaj ustrezen medmet.

_____, skoraj sem padel! _____, ali si me sploh slišal? _____, se je oglasila žaba. _____, utihni že! _____, se je zaslišalo, ko je počila veja. _____, sem zaslišal zvok ose.

PREIZKUS ZNANJA – NEUMETNOSTNO BESEDILO IN BESEDNE VRSTE

Harlekinske polonice so nadležne vsiljivke tudi v Sloveniji

Včasih smo rekli, da pikapolonice prinašajo srečo. V zadnjem času pa tudi po naših krajih zelo množično lezejo po pročeljih hiš in oknih tujerodne vsiljivke, ki bodo verjetno postale prava nadloga.

V zadnjem mesecu so o nenavadno velikem številu rumenkasto-črnih pikapolonic poročali povsod po Sloveniji. Azijske harlekinske pikapolonice so namreč invazivna tujerodna vrsta, ki izpodriva avtohtone vrste pikapolonic. Te so, upoštevajoč poročila, postale v Sloveniji že prava redkost.

Harlekinske polonice, kot jim uradno pravijo, so iz Japonske najprej uvozili Američani (že leta 1916), v Evropo so jih pripeljali šele 1982. leta, uporabljali pa so jih za nadzor nad listnimi ušmi v rastlinjakih. Hja, od tu so ušle v naravo ter – joj – začele svoj invazivni pohod po Severni Ameriki in Evropi.

V domove nam torej vsiljivo »lezejo« azijske pikapolonice, ki so se v evropskem prostoru namnožile, ko so ušle iz rastlinjakov, v katere so jih naselili kot koristne uničevalce listnih uši. V Sloveniji jih imamo od leta 2008, ko so jih prvič opazili na Štajerskem (v okolici Šentilja), leto pozneje so se pojavile tudi na Primorskem.

Harlekinke se rade zaredijo tudi v vinogradih, zaradi česar je ogrožena pridelava vina. Zaradi kemikalij, ki jih izločajo, lahko naredijo vino neužitno. V ZDA je to že velik problem, saj se te nadležne pikapolonice skrijejo v grozdje. Ko grozdje oberejo in stisnejo, je z dodatkom izločka azijskih pikapolonic takšno vino zelo trpkega okusa in tako rekoč neuporabno. Do kdaj se bo to še dogajalo?

(Povzeto po: <https://www.delo.si/novice/slovenija/harlekinske-polonice-so-nadlezne-vsiljivke-tudi-v-sloveniji.html>)

1. Kje je bilo izhodiščno besedilo objavljeno?

0,5/

2. Komu je besedilo namenjeno? Obkroži ustrezen odgovor.

0,5/

- Vinogradnikom in vinarjem, da bi se izognili morebitnim težavam s trpkim vinom.
- Vsem zainteresiranim bralcem, da bi izvedeli kaj novega o posebni vrsti polonic.
- Bralcem, ki imajo težave z nadležnimi polonicami, saj jim lezejo tudi po hišah in oknih.

3. V vsaki dvojici podčrtaj ustrezno trditev. 1,5/
Izhodiščno besedilo je javno/zasebno; umetnostno/neumetnostno; subjektivno/objektivno.

4. V povedi razloži, zakaj so harlekinke v besedilu imenovane »vsiljivke«. 1/

5. Če je trditev pravilna, obkroži DA, če ni pravilna, obkroži NE. 2/
Harlekinske polonice izločajo snov, ki uniči okus vina. DA NE
Harlekinke so po izvoru iz ZDA. DA NE
V Sloveniji so jih v istem letu opazili na Štajerskem in Primorskem. DA NE
Domačih pikapolonic je pri nas manj kot tujih. DA NE

6. V izhodiščnem besedilu je omenjena tudi koristnost harlekink. Kdo jih je uporabljal in čemu? Odgovori v povedi. 1,5/

7. V 2. odstavku poišči dve besedi iz iste besedne družine. Vpiši ju na ustrezno mesto (eno okence ostane prazno). 1/

SAMOSTALNIK	PRIDEVNIK	GLAGOL

8. Besedam iz naslova besedila Harlekinske polonice so nadležne vsiljivke tudi v Sloveniji določi besedno vrsto. 4/
Harlekinske: _____; polonice: _____; so: _____;
nadležne: _____; vsiljivke: _____; tudi: _____;
v: _____; Sloveniji: _____

9. Iz 1. odstavka besedila izpiši vse glagole in jim določi osebo, število, čas, naklon in glagolski vid. 12/

10. Iz prve povedi 5. odstavka izpiši vse samostalnike in jim določi spol, število in sklon. 8/

11. a) Iz 4. odstavka besedila izpiši vse pridevnike. Dopiši jih na ustrezno črto. 3/
lastnostni pridevnik: _____
vrstni pridevnik: _____
svojilni pridevnik: _____

b) Lastnostni pridevnik iz 4. odstavka zapiši na ustrezno črto (glede na stopnjo) in ga postavi še v drugi dve stopnji. Ne spreminjaj spola in števila.

Osnovnik: _____
Primernik: _____
Presežnik: _____

12. Prislov. 2/

a) Iz besedila izpiši prvi prislov. _____

b) Povedi dopolni z ustreznimi prislovi (s svojimi primeri).

Pikapolonice najdemo _____. (krajevni prislov)
Pikapolonice najdemo _____. (časovni prislov)
Pikapolonice najdemo _____. (načinovni prislov)

13. Iz 3. odstavka izpiši glavni in vrstilni števnik. Dopiši ju na ustrezno črto. Oba zapiši še z besedo. 2/

Glavni števnik: _____; zapis z besedo: _____

Vrstilni števnik: _____; zapis z besedo: _____

14. a) Iz besedila izpiši po 1 primer za vsako vrsto zaimka. 3/

Osebni zaimek: _____

Svojilni zaimek: _____

Povratni svojilni zaimek: _____

Vprašalni zaimek: _____

Oziralni zaimek: _____

Kazalni zaimek: _____

b) V 4. odstavku se večkrat ponovi en osebni zaimek. Kateri? Izpiši ga na črto in mu določi osebo, število in sklon. Dopiši, katero besedo nadomešča. Nato ga postavi še v imenovalnik. 3/

Osebni zaimek: _____

Oseba, število, sklon: _____

Nadomešča besedo: _____

Imenovalnik: _____

15. Iz 3. odstavka izpiši vse veznike, predloge, členke in medmete. 8/

Vezniki: _____

Predlogi: _____

Členki: _____

Medmeti: _____

16. Vsako besedo uvrsti v ustrezno besedno vrsto, tako da ustrezno številko napišeš na črtico pod besedo. 15/

samostalnik – 1, glagol – 2, pridevnik – 3, prislov – 4, števnik – 5, zaimek – 6, veznik – 7, predlog – 8, členek – 9, medmet – 10

Invazivne živali bomo mogoče iztrebili v tem stoletju. Hm, naloga nas bo stala pet milijonov evrov.

Ker ga lani niso plačali, so hitro dobili prvi opomin ali celo visoko kazen.

TOČKOVNIK: 68–61 = 5; 60,5–54,5 = 4; 54–44 = 3; 43,5–34 = 2

Oceni svoje znanje: ☺ (zelo dobro) ☹ (še kar uspešno) ● (manj uspešno)

Med sabo ločujem vse besedne vrste. ☺ ● ●

Glagol prepoznam in mu znam določiti osebo, število, čas, naklon in vid. ☺ ● ●

Prepoznam besede iz iste besedne družine. ☺ ● ●

Samostalnik prepoznam in mu znam določiti spol, število in sklon. ☺ ● ●

Prepoznam pridevnik in mu znam določiti vrsto in stopnjo. ☺ ● ●

Vem, kaj je prislov, znam mu tudi določiti vrsto. ☺ ● ●

Prepoznam glavni in vrstilni števnik in ju znam tudi z besedo pravopisno pravilno zapisati. ☺ ● ●

Prepoznam vseh šest vrst zaimkov. ☺ ● ●

Osebnemu zaimku znam določiti osebo, število in sklon. ☺ ● ●

Prepoznam nepolnopolnomske besedne vrste: veznik, predlog, členek, medmet. ☺ ● ●

Kako bi ocenil svoje znanje?

☺ S svojim znanjem sem zelo zadovoljen.

● Moje znanje ni slabo, a koristilo bi mi še nekaj vaje.

● Moram se bolj potruditi in izboljšati svoje znanje.

PREIZKUS ZNANJA – UMETNOSTNO BESEDILO/KNJIŽEVNOST

JANKO SAMEC: LJUBLJANSKO JUTRO. PRIHOD

V jutranjem snu zavita je Ljubljana.
Še v plašč megla se skriva stari Grad,
ko da odet je v kuto frančiškana,
ki bil je soncu, pticam, ribam brat.

Po cesti vlačí družba se pijana,
ki se po dolgem kroku spravlja spat.
In v mrko pesem svetega Florijana
tu, tam šklopot se čuje oken, vrat.

A sredi mesta, kjer v oholi Zvezdi
šopiri se bahavost belih hiš,
budi se ptičev trop, ki v vejah gnezdi.

Nato iz molka se še ti zbudiš –
ko mlado sonce čez nebo prijazdi,
še sam v radosti jasni ves vzdrhtiš!

Razlaga manj znanih besed:

kuta: dolgo vrhnje oblačilo menihov, navadno s kapuco in z močnim pasom

sveti Florjan: zavetnik proti požarom in poplavam ter zavetnik gasilcev; bil je krščanski mučenik

krok: (pogovorno) nočno popivanje, ki traja do jutranjih ur

1. Kje je prizorišče dogajanja v pesmi?	1/
A ljubljanska železniška postaja
B stari grad
C ljubljanske ulice
Č Zvezda	
2. Določi književni čas. Izpiši besedo ali besedno zvezo, ki potrjuje tvojo odločitev.	1/
3. Poišči v pesmi, koga/kaj izpovedovalec v resnici vidi okrog sebe.	1/
A frančiškana
B Florijana
C ljubljanski grad
Č pijane ljudi	
4. Iz pesmi izpiši verz, ki pojasnjuje občutke lirskega subjekta/izpovedovalca.	1/
5. Iz pesmi izpiši tri verze, ki delujejo na slušno čutilo.	1,5/
6. S svojimi besedami razloži verza Še v plašč megla se skriva stari Grad, ko da odet je v kuto frančiškana.	1/
Kako takšno pesniško sredstvo imenujemo?	1/
7. Iz katere kitice razberemo, da se prebujajo tudi ostali ljudje?	1/
8. a) Izhodiščna pesem je (obkroži)	3/
A balada
B romanca
C sonet
Č ep	

Svojo odločitev pojasni z dvema značilnostma te stalne pesniške oblike.

b) Kakšen je konec pesmi? Podčrtaj. Pesimističen./Optimističen.

9. Besedilo je

1/

A izpovedna ali lirski pesem.

B pripovedna ali lirski pesem.

C pripovedna ali epska pesem.

Č izpovedna ali epska pesem.

10. V katero književno zvrst spada izhodiščno besedilo? Pripiši ostali dve zvrsti.

1,5/

11. Pesem je sestavljena iz (Koliko?) _____ kitic in _____ verzov.

2/

12. Izpiši rimane besede iz 2. kitice.

3/

_____ – _____; _____ – _____

S črkami označi zaporedje rim v 1. in 2. kitici. Poimenuj vrsto rime.

13. Iz pesmi izpiši:

3/

- poosebitev: _____

- soglasniški stik ali aliteracija: _____

- okrasni pridevek: _____

14. Iz 2. kitice izpiši slogovno zaznamovani besedi in na črti dopiši njuni slogovno nezaznamovani sopomenki.

2/

A starinska beseda: _____, knjižna sopomenka: _____;

B pogovorna beseda: _____, knjižna sopomenka: _____

15. Poveži pesniška sredstva na desni s poimenovanji na levi, tako da pred črko v levem stolpcu zapišeš ustrezno številko iz desnega stolpca.

6/

_____ A ponavljanje

1 Ah, vsa ta lepota!

_____ B primera

2 Kod vendar hodim?

_____ C vzklik

3 Ona, ona pa odhaja ...

_____ Č metafora

4 njene oči so kakor biser

_____ D govorniško vprašanje

5 kako jokajo veje dreves

_____ E inverzija/zamenjan besedni red

6 ki rad oblake bele gleda

_____ F poosebitev

16. Poveži vsakega avtorja z delom in obdobjem, v katerem je pisal. Na črto pred posameznikovo ime zapiši ustrezno črko in številko.

10/

_____ Fran Levstik

A razsvetljenje

1 Bobi

_____ Ivan Cankar

B moderna

2 Potočeni kramoh

_____ Ivan Tavčar

C od romantike do realizma

3 Dramilo

_____ Ciril Kosmač

Č ekspresionizem

4 Visoška kronika

_____ Valentin Vodnik

D socialni/družbeni realizem

5 Kons 4

_____ Prežihov Voranc

E protestantizem

6 Deseti brat

_____ Josip Jurčič

F romantika

7 Gosenica

_____ Simon Jenko

G realizem

8 Življenje

_____ Srečko Kosovel

H sodobna književnost

9 Po slovesu

_____ Niko Grafenauer

I srednji vek/pismenstvo

10 Martin Krpan

17. Odkljukaj, ali je književnik pesnik, pisatelj ali dramatik, ter dopiši literarno obdobje, v katerem je deloval.

5/

	pesnik	pisatelj	dramatik	obdobje
Primož Trubar				
A. T. Linhart				
France Prešeren				
France Bevk				
Josip Murn				
Aleksandrov				

18. Obkroži, ali so naslednje trditve pravilne ali nepravilne.

5/

Basen je poučna.	DA	NE
V baladi ni dvogovora.	DA	NE
Bajka je nastala, ker si ljudje niso znali razlagati naravnih pojavov.	DA	NE
Črtica je kratka zgodba, ki prikazuje razpokoženje in en dogodek.	DA	NE
Ep je krajša pripovedna pesem.	DA	NE
Romance se končajo tragično.	DA	NE
V pravljici kraj in čas dogajanja nista določena.	DA	NE
Opisovanje in pripovedovanje sta slogovna postopka.	DA	NE
Refren je vrsta ponavljanja.	DA	NE
Onomatopoiija je tuji izraz za posebitev.	DA	NE

19. Najstarejši dokaz o živosti slovenskega jezika so _____ . 2/
Našej še tri srednjeveške rokopise:

20. Za dramsko besedilo je značilna dvodelnost. Ustrezno poveži (na črto dopiši ustrezno črko – A ali B).

2/

Iz glavnega besedila izvemo _____

Iz stranskega besedila izvemo _____

A ostale scenske opombe (način izgovora in obnašanja, vrsto oblačil, kaj naj igralec naredi ...)

B kdo dramsko besedilo govori

21. V največ 5 povedih s svojimi besedami povzemi vsebino izhodiščne pesmi.

4/

TOČKOVNIK: 58–52 = 5; 51,5–46,5 = 4; 46–37,5 = 3; 37–29 = 2

Oceni svoje znanje: ☺ (zelo dobro) ☻ (še kar uspešno) ● (manj uspešno)

Razumem vsebino umetnostnega besedila, kar dokažem s pravilnimi odgovori na vprašanja 1–7. ☺ ☻ ●

V besedilu prepoznam pesniška sredstva in jih znam poimenovati (naloge 11, 12, 13, 15). ☺ ☻ ●

Pregledno poznam literarna obdobja, avtorje in njihova dela (naloge 16, 17, 19). ☺ ☻ ●

Poznam značilnosti književnih zvrsti in vrst (naloge 8, 9, 10, 18, 20). ☺ ☻ ●

Znam se izražati v povedih in s svojimi besedami povzeti/tvoriti besedilo (naloge 21). ☺ ☻ ●

Kako bi ocenil svoje znanje?

- ☺ S svojim znanjem sem zelo zadovoljen.
- ☻ Moje znanje ni slabo, a koristilo bi mi še nekaj vaje.
- Moram se bolj potruditi in izboljšati svoje znanje.

9. B – REŠITVE: VAJE – PRISLOV

1. Podčrtaj prislove, nato pa jih razvrsti na ustrezno črto.

Odšli so **domov**. **Nemirno** je hodil po hodniku, a se je na koncu le umiril. **Pogosto** se srečujeva z bivšimi sošolci. Peter je **prijazno** pozdravil starejšo gospo. **Skrivoma** je pogledoval k lepi sošolki. **Ponoči** smo odrinili na morje, da bi bili **tam pravočasno**. Stopil je pred avto, da bi **tako** ustavil besnega voznika. Ob šestih sem zmenjen s pomembno gospo. **Vedno** mi govori, naj se vedem bolj **normalno**. V garaži bo **nocoj** imel vaje s svojo glasbeno skupino. **Lani** sem na počitnicah spoznal lepo Mihovo sestrično, ki je **lepo** risala. Pridi **dol**, da mi boš pomagal **natančno** postaviti novo posteljo. **Nikjer** ne najdem ključev. **Pojutrišnjem** te pokličem. **Takoj** mi vrni uro! **Notri** pleskajo. Hodil je po hribu **navzgor**. **Vnaprej** se ti zahvaljujem. **Zelo** te bom pogrešal. Ne hodi **daleč**. **Potem** ti bom vse oprostil.

krajevni: domov, tam, dol, nikjer, notri, navzgor (ali načinovni), daleč

časovni: pogosto, ponoči, pravočasno, vedno, nocoj, lani, pojutrišnjem, takoj, potem

načinovni: nemirno, prijazno, skrivoma, tako, normalno, lepo, natančno, navzgor (lahko tudi krajevni), vnaprej, zelo

2. Glagole dopolni s po dvema prislovoma. Pazi, prislov je ena beseda.

Po smislu: katera koli beseda, le da je ena beseda in odgovor na vprašalnice kje/kam/kod, kdaj, kako, zakaj. Na primer:

počasi, navzdol ... hodi, hitro, zdaj ... jé, letos, doma ... bo zidal, dobro, včeraj ... je kuhal, sladko, zjutraj ... bom spal, težko, navzdol ... gledam, lani, skrivaj ... si povedal, pogosto, zvečer ... pišeš, podnevi, lepo ... prepevaš

3. V povedih podčrtaj prislove in jih določi, tako da nad njih zapišeš vrsto.

(legenda: K = krajevni, Č = časovni, N = načinovni, V = vzročni prislovi)

Časopis beremo **doma** (K), ne na ulici. **Danes** (Č) ima mama rojstni dan. Ko pridejo gostje, je naša dolžnost, da jih sprejmemo **prijazno** (N). **Domov** (K) se vrni **zgodaj** (Č). Govori **razločneje** (N). Pot nam je **dobro** (N) znana. Bil je **lepo** (N) počesan in nosil je svežo srajco. **Dobro** (N) si zapomni, kar sem ti povedal. Si me **zato** (V) **tako** (N) **grdo** (N) pogledal? **Nenadoma** (Č) je zaslišal vrisk. Ne telefoniraj **zgodaj** (Č) **zjutraj** (Č), ker ljudje še spijo. **Tomaž zdaj** (Č) piše **lepše** (N).

4. Besedne zveze izrazi s sopomenskimi prislovi (z eno besedo).

ko je pomlad - **spomladi**, na tem mestu – **tu/tukaj**, ko sem šel mimo - **mimogrede**, včeraj zvečer - **sinoči**, na lep način – **lepo**, ne da bi hotel - **nehote**, na hrupen način - **hrupno**, ko je dan - **podnevi**, ko je zima - **pozimi**

5. V dvojicah povedi podčrtaj prislov, pridevnik pa prečrtaj. Pazi: po pridevniku se vprašaš KAKŠEN/KAKŠNO (kateri/čigav), po prislovu pa KAKO.

Dobro ga poznam. Spekel je ~~dobro~~ torto. – Prinesel mu je ~~lepe~~ darilo. **Lepo** se obnašaj v šoli. – Na cesti je zagledal ~~jezno~~ žensko. **Jezno** se je obrnil stran. – **Težko** ga že pričakujemo. Njegovo breme je bilo ~~težko~~. – Splezal je **visoko** v drevo. Na vrtu je ~~visoko~~ drevo. – Maša ima ~~kratke~~ pričesko. Frizer jo **kratko** postrizže. – Izrekel je ~~grdo~~ besedo. **Grdo** ga je pogledal izpod obrvi. – **Smešno** je plesal v kotu. Povedal je ~~smešno~~ zgodbo.

6. Na dane vprašalnice odgovarjaj s primernimi prislovi. Pazi: prislov je le ENA beseda.

Po smislu, na primer:

a) KAM?

ven, **domov**, **navzgor**, **navzdol**, **dol**, **gor**, **noter**, **levo**, **desno** ...

b) KJE?

zunaj, **notri**, **spodaj**, **zgoraj**, **doma**, **doli**, **gori**, **zadaj**, **spredaj** ...

c) KDAJ?

jutri, **danes**, **včeraj**, **pojutrišnjem**, **predvčerajšnjim**, **zvečer**, **zjutraj**, **podnevi**, **popoldne**, **ponoči**, **jeseni**, **poleti**, **pozimi**, **spomladi** ...

č) KAKO?

jasno, **lepo**, **tako**, **zmedeno**, **prijazno**, **smešno**, **visoko**, **vljudno** ...

9. B – REŠITVE: VAJE – VEZNIK, PREDLOG, ČLENEK, MEDMET

1. V besedilu z rdečo barvo obkroži vse veznike (ali vezniške besede), z modro predloge, členke pa z zeleno. Današnja eksplozija meteorita **v** ozračju **in** morebiten padec meteorita je **po** navedbah Agencije **za** okolje (Arso) zaznala **tudi** potresna opazovalnica Črešnjevca **v** občini Kostanjevica **na** Krki. Tamkajšnji prebivalci so slišali bobnenje **in** pok, **zato** so se prestrašili.

Na družbenih omrežjih so zaokrožile fotografije, **ki** kažejo, **da** je dopoldne **na** visoki višini **nad** območjem **med** Slovenijo **in** Hrvaško eksplodiral meteorit. Padec meteorita se je **po** navedbah Arsa zgodil **okrog** 10.30. **O** tem se je govorilo **še** dolgo.

Če to doživiš, se ti zdi, **da** se ti je **res** zgodilo nekaj posebnega. **Ker** je tam postavljena Arsova opazovalnica, so bili ljudje hitro obveščeni. **Čeprav** je močno počilo, ljudi ni zajela panika.

2. V povedi dodaj ustrezen medmet. Po smislu, na primer:

Joj./Uf ..., skoraj sem padel! Hej/Ej ..., ali si me sploh slišal? **Kvak/Rega rega/Rega kvak**, se je oglasila žaba. **No/Ej,/Hej**, utihni žel! **Resk/Pok** ..., se je zaslišalo, ko je počila veja. **Bzzzz/Zzz**, sem zaslišal zvok ose.

9. B – REŠITVE: PREIZKUS ZNANJA – NEUMETNOSTNO BESEDILO IN BESEDNE VRSTE

1. Kje je bilo izhodiščno besedilo objavljeno?

0,5/

Na spletni strani www.delo.si/V spletnem časopisu Delo.

2. Komu je besedilo namenjeno? Obkroži ustrezen odgovor.

0,5/

b) Vsem zainteresiranim bralcem, da bi izvedeli kaj novega o posebni vrsti polonic.

3. V vsaki dvojici podčrtaj ustrezen trditev. (3 x 0,5 točke)

1,5/

Izhodiščno besedilo je **javno**/zasebno; umetnostno/**neumetnostno**; **subjektivno**/objektivno.

4. V povedi razloži, zakaj so harlekinke v besedilu imenovane »vsiljivke«.

1/

(0,5 za vsebinsko pravilen odgovor; 0,5 dodatno za odgovor v povedi)

Npr.: Poimenujejo jih vsiljivke, ker prihajajo iz tujih krajev/ker so tujerodna vrsta, ki izpodriva domače vrste/ker so k nam prišle od drugod in izpodrivajo avtohtone vrste.

5. Če je trditev pravilna, obkroži DA, če ni pravilna, obkroži NE. (4 x 0,5 točke)

2/

Harlekinske polonice izločajo snov, ki uniči okus vina.

DA NE

Harlekinke so po izvoru iz ZDA.

DA NE

V Sloveniji so jih **v istem letu** opazili na Štajerskem in Primorskem.

DA NE

Domačih pikapolonic je pri nas manj kot tujih.

DA NE

6. V izhodiščnem besedilu je omenjena tudi koristnost harlekin. **Kdo** jih je uporabljal in **čemu**? Odgovori v povedi. (po 0,5 za vsak podatek; 0,5 dodatno za odgovor v povedi)

Harlekinke so uporabljali ljudje/pridelovalci v rastlinjakih, da bi jim uničile listne uši.

1,5/

7. V 2. odstavku poišči dve besedi iz iste besedne družine. Vpiši ju na ustrežno mesto (eno okence ostane prazno). (2 x 0,5 točke)

1/

SAMOSTALNIK	PRIDEVNIK	GLAGOL
poročila	/	so poročali

8. Besedam iz naslova besedila Harlekinske polonice so nadležne vsiljivke tudi v Sloveniji določi besedno vrsto. (8 x 0,5)

4/

Harlekinske: pridevnik; polonice: samostalnik; so: glagol; nadležne: pridevnik; vsiljivke: samostalnik; tudi: členek; v: predlog; Sloveniji: samostalnik

9. Iz 1. odstavka besedila izpiši vse glagole; določi jim osebo, število, čas, naklon in glagolski vid. 12/

smo rekli: 1. oseba, množina, preteklik, povednik, dovršni (6 x 0,5 = 3)

prinašajo: 3. oseba, množina, sedanjik, povednik, nedovršni (3)

lezejo: 3. oseba, množina, sedanjik, povednik, nedovršni (3)

bodo postale: 3. oseba, množina, prihodnjik, povednik, dovršni (3)

10. Iz prve povedi 5. odstavka izpiši vse samostalnike in jim določi spol, število in sklon. 8/

harlekinke: ženski spol, množina, imenovalnik (4 x 0,5 = 2)

vinogradih: moški spol, množina, mestnik (2)

pridelava: ženski spol, ednina, imenovalnik (2)

vina: srednji spol, ednina, roditelj (2)

11. a) Iz 4. odstavka besedila izpiši vse pridevnike. Dopiši jih na ustrezno črto. 3/

lastnostni pridevnik: koristne (4 x 0,5 = 2)

vrstni pridevnik: azijske, evropskem, listnih

svojilni pridevnik: /

b) Lastnostni pridevnik iz 4. odstavka zapiši na ustrezno črto (glede na stopnjo) in ga postavi še v drugi dve stopnji. Ne spreminjaj spola in števila.

Osnovnik: KORISTNE (1 točka za vse tri pravilne; 0,5 točke za 2 pravilni)

Primernik: koristnejše

Presežnik: najkoristnejše

12. Prislov. (4 x 0,5) 2/

a) Iz besedila izpiši prvi prislov. včasih/Včasih

b) Povedi dopolni z ustreznimi prislovi (s svojimi primeri).

Pikapolonice najdemo npr.: povsod/doma/tam ... (ENA BESEDA!). (krajevni prislov)

Pikapolonice najdemo npr.: zdaj/poleti/spomladi ... (ENA BESEDA!). (časovni prislov)

Pikapolonice najdemo npr.: hitro/mimogrede/zlahka ... (ENA BESEDA!). (načinovni prislov)

13. Iz 3. odstavka izpiši glavni in vrstilni števnik. Dopiši ju na ustrezno črto. Oba zapiši še z besedo. 2/

Glavni števnik: 1916; zapis z besedo: tisoč devetsto šestnajst (4 x 0,5)

Vrstilni števnik: 1982.; zapis z besedo: tisočdevetstodvainosemdesetega/ tisočdevetstodvainosemdeseti

14. a) Iz besedila izpiši po 1 primer za vsako vrsto zaimka. (po 1 primer za vsakega; 6 x 0,5 = 3 točke) 3/

Osebni zaimek: jim/jih/nam

Svojilni zaimek: naših

Povratni svojilni zaimek: svoj

Vprašalni zaimek: kdaj

Oziralni zaimek: ki/katere/česar

Kazalni zaimek: te/to/takšno

b) V 4. odstavku se večkrat ponovi en osebni zaimek. Kateri? Izpiši ga na črto 3/

in mu določi osebo, število in sklon. Dopiši, katero besedo nadomešča. Nato ga postavi še v imenovalnik. (6 x 0,5 = 3)

Osebni zaimek: jih

Oseba, število, sklon: 3. oseba, množina, tožilnik

Nadomešča besedo: pikapolonice/(azijske) pikapolonice

Imenovalnik: one

15. Iz 3. odstavka izpiši vse veznike, predloge, členke in medmete. (16 x 0,5) 8/

Vezniki: kot, pa, ter, in

Predlogi: iz, v, za, nad, v, od, v, po

Členki: že, šele

Medmeti: hja, joj

16. Vsako besedo uvrsti v ustrezno besedno vrsto, tako da ustrezno številko napišeš na črtico pod besedo. (30 x 0,5) 15/

samostalnik – 1, glagol – 2, pridevnik – 3, prislov – 4, števnik – 5, zaimek – 6, veznik – 7, predlog – 8, členek – 9, medmet – 10

Invazivne živali bomo mogoče iztrebili v tem stoletju. Hm, naloga nas bo stala pet milijonov evrov.

3	1	2	9	2	8	6	1	10	1	6	2	2	5	1	1
Ker	ga	lani	niso	plačali,	so	hitro	dobili	prvi	opomin	ali	celo	visoko	kazen.		
7	6	4	2	2	2	4	2	5	1	7	9	3	1		

REŠITVE: PREIZKUS ZNANJA – UMETNOSTNO BESEDILO/KNJIŽEVNOST

1. Kje je prizorišče dogajanja v pesmi? 1/

C ljubljanske ulice (1 točka)

2. Določi književni čas. Izpiši besedo ali besedno zvezo, ki potrjuje tvojo odločitev. 1/

Jutro./ljubljsko jutro/V jutranjem snu (1 točka)

3. Poišči v pesmi, koga/kaj izpovedovalec v resnici vidi okrog sebe. 1/

C ljubljanski grad, Č pijane ljudi (2 x 0,5 točke)

4. Iz pesmi izpiši verz, ki pojasnjuje občutke lirskega subjekta/izpovedovalca. 1/

še sam v radosti jasni ves vzdrhtiš! (1 točka za izpis celotnega verza)

5. Iz pesmi izpiši tri verze, ki delujejo na slušno čutilo. 1,5/

(za vsak v celoti izpisan verz 0,5 točke; 3 x 0,5 = 1,5 točke)

Po cesti vlačí družba se pijana//ki se po dolgem kroku spravlja spat//tu, tam šklopot se čuje oken, vrat//budi se ptičev trop, ki v vejah gnezdi. (3 verzi od 4 možnih)

6. S svojimi besedami razloži verza Še v plašč megla se skriva stari Grad, 1/
ko da odet je v kuto frančiškana.

Na primer: Ljubljanski grad je še ovit v meglo in je videti, kakor da nosi meniško obleko (s kapuco) 1 točka

Kako takšno pesniško sredstvo imenujemo? Primera/komparacija 1 točka

7. Iz katere kitice razberemo, da se prebujajo tudi ostali ljudje? 1/

Iz 2. kitice (in sicer iz verza: tu, tam šklopot se čuje oken, vrat) 1 točka

8. a) Izhodiščna pesem je (obkroži) 3/

C sonet (1 točka)

Svojo odločitev pojasni z dvema značilnostma te stalne pesniške oblike. (2 x 0,5 točke)

Na primer: sonet ima 4 kitice, in sicer dve kvartini in dve tercini/ je lirski pesem/ ima predpisano obliko/ ima 14 verzov/ ima predpisano rimo ...

b) Kakšen je konec pesmi? Podčrtaj. Pesimističen./Optimističen. (1 točka)

9. Besedilo je 1/

A izpovedna ali lirski pesem. (1 točka)

10. V katero književno zvrst spada izhodiščno besedilo? Pripisi ostali dve zvrsti. 1,5/

Spada v poezijo/pesništvo. (0,5 točke) Ostali zvrsti sta proza/pripovedništvo in dramatika. (2 x 0,5 točke)

11. Pesem je sestavljena iz 4/štirih kitic in 14 verzov. (2 x 1 točka) 2/

12. Izpiši rimane besede iz 2. kitice. 3/

pijana – Florijana; spat – vrat (4 x 0,5 točke)

S črkami označi zaporedje rim v 1. in 2. kitici. Poimenuj vrsto rime.

Oznaka rime s črkami: abab (0,5 točke) Prestopna rima. (0,5 točke)

13. Iz pesmi izpiši: (3 x po 1 točka) 3/

- poosebitev: npr. se skriva stari Grad/oholi Zvezdi/šopiri se bahavost (belih hiš)/sonce prijezdi

- soglasniški stik ali aliteracija: npr. se skriva stari/spravlja spat/tu, tam/bahavost belih/ves vzdrhtiš

- okrasni pridevek: npr. jutranjem (snu)/ stari (Grad)/ (družba) pijana/ dolgem (kroku)/ mrko (pesem)/ oholi (Zvezdi)/ belih (hiš)/ mlado (sonce)/ (radosti) jasni

14. Iz 2. kitice izpiši slogovno zaznamovani besedi in na črti dopiši njuni slogovno nezaznamovani sopomenki. (4 x 0,5 točke) 2/

A starinska beseda: (se) čuje, knjižna sopomenka: (se) sliši;

B pogovorna beseda: kroku, knjižna sopomenka: pijančevanju

15. Poveži pesniška sredstva na desni s poimenovanji na levi, tako da pred črko v levem stolpcu zapišeš ustrezno številko iz desnega stolpca. (6 x 1 točka) 6/

3 A ponavljanje

4 B primera

1 C vzklik

/ Č metafora

2 D govorniško vprašanje

6 E inverzija/zamenjan besedni red

5 F poosebitev

1 Ah, vsa ta lepota!

2 Kod vendar hodim?

3 Ona, ona pa odhaja ...

4 njene oči so kakor biser

5 kako jokajo veje dreves

6 ki rad oblake bele gleda

16. Poveži vsakega avtorja z delom in obdobjem, v katerem je pisal. Na črto pred posameznikovo ime zapiši ustrezno črko in številko. (20 x 0,5 točke) 10/

C 10 Fran Levstik

B 1 Ivan Cankar

G 4 Ivan Tavčar

D 7 Ciril Kosmač

A 3 Valentin Vodnik

D 2 Prežihov Voranc

C 6 Josip Jurčič

C 9 Simon Jenko

Č 5 Srečko Kosovel

G 8 Janko Kersnik

A razsvetljenstvo

B moderna

C od romantike do realizma

Č ekspresionizem

D socialni/družbeni realizem

E protestantizem

F romantika

G realizem

H sodobna književnost

I srednji vek/pismenstvo

1 Bobi

2 Potolčeni kramoh

3 Dramilo

4 Visoška kronika

5 Kons 4

6 Deseti brat

7 Gosenica

8 Mačkova očeta

9 Po slovesu

10 Martin Krpan

17. Odkljukaj, ali je književnik pesnik, pisatelj ali dramatik, ter dopiši literarno obdobje, v katerem je deloval. (10 x 0,5) 5/

	pesnik	pisatelj	dramatik	obdobje
Primož Trubar		x		protestantizem/reformacija
A. T. Linhart			x	razsvetljenstvo
France Prešeren	x			romantika
France Bevk		x		socialni/družbeni realizem
Josip Murn Aleksandrov	x			moderna

18. Obkroži, ali so naslednje trditve pravilne ali nepravilne. (10 x 0,5 točke)

Basen je poučna.

DA

5/

- V baladi ni dvogovora. NE
Bajka je nastala, ker si ljudje niso znali razlagati naravnih pojavov. DA
Črtica je kratka zgodba, ki prikazuje razpoloženje in en dogodek. DA
Ep je krajša pripovedna pesem. NE
Romance se končajo tragično. NE
V pravljici kraj in čas dogajanja nista določena. DA
Opisovanje in pripovedovanje sta slogovna postopka. DA
Refren je vrsta ponavljanja. DA
Onomatopoiija je tuji izraz za poosebitev. NE
19. Najstarejši dokaz o živosti slovenskega jezika so **Brižinski spomeniki**. (4 x 0,5 točke) 2/
Naštej še tri srednjeveške rokopise: **Celovški/Rateški, Stiški, Starogorski rokopis**
20. Za dramsko besedilo je značilna dvodelnost. Ustrezno poveži (na črto dopiši ustrezno črko – A ali B).
(2 x 1 točka) 2/
Iz glavnega besedila izvemo **B** (B kdo dramsko besedilo govori)
Iz stranskega besedila izvemo **A** (A ostale scenske opombe (način izgovora in obnašanja, vrsto oblačil, kaj naj igralec naredi ...))
21. V **največ 5 povedih** s svojimi besedami povzemi vsebino izhodiščne pesmi. 4/
(2 točki za vsebino; 1,5 točke za jezik in slog (s svojimi besedami); 0,5 točke za zapis v DO petih povedih)
Po smislu, na primer: **Lirski subjekt/Izpovedovalec nekega jutra prispe v Ljubljano. Opazuje mesto, ki še spi, Ljubljanski grad je zavrt v meglo, počasi se prebujajo ljudje in odpirajo okna. Na cesti vidi/sliši tudi opito družbo, ki se počasi spravlja spat. V vejah se oglašajo ptice, na nebu se pojavi sonce in vse to v njem vzbudi radostne/vesele občutke.**